

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

С.В. Суходольська, 6 курс

Науковий керівник – І.В. Мичка, к.п.н., викладач

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Сучасні підходи, які використовуються під час організації освітнього процесу з фізичного виховання у закладах вищої освіти недостатньо ефективно впливають на підвищення у студентів рівня фізичної підготовленості, забезпечення оптимальних умов для їх фізичного розвитку, формування потреби до систематичних занять фізичними вправами. Основними причинами такої ситуації, на думку Г. П. Грибана [1], В. О. Сутули [6] та ін. є надання пріоритету у навчальному процесі нормативному підходу, зниження інтересу та мотивації у студентів до традиційних занять з фізичного виховання, відсутність диференційованого та особистісно-орієнтованого підходів.

Прийняті на державному рівні нормативно-правові документи, в яких акцентується увага на необхідності врахування інтересів та потреб студентів, забезпечення умов для вільного вибору

ними видів рухової активності, відмови від авторитарних методів навчання, суттєво не вплинули на вирішення цієї проблеми [5, с. 1].

За даними низки вчених [1; 2; 3; 6] та ін., одним із шляхів вирішення цієї проблеми є підвищення у студентської молоді мотивації до систематичних занять фізичними вправами за рахунок впровадження в освітній процес нових видів фізкультурно-оздоровчої діяльності. Очевидно, що формування у студентів зацікавленості до занять фізичною культурою та спортом має відбуватися з урахуванням їхніх інтересів та потреб [5, с. 12].

З метою вивчення ціннісних орієнтацій студентів нами було проведено педагогічне дослідження. За допомогою методу анкетування були досліджені мотиви студентів до занять фізичною культурою і спортом. З'ясовано думку студентів щодо вивчення інтересів та ставлення до навчальної дисципліни «Фізичне виховання». Анкетування було проведено зі студентами 1-го курсу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У результаті дослідження було виявлено такий розподіл домінуючих мотиваційних пріоритетів до занять фізичним вихованням та спортом серед студентів: основним мотивом відвідування навчальних занять тільки у 34,1 % студентів є зміцнення здоров'я, 32,2 % – удосконалення фізичної форми, 32,6 % – удосконалення будови тіла і позбавлення недоліків статури, 22,8 % – отримання заліку, 13,7 % – бажання схуднути. Ефективність рухової активності студентів значною мірою залежить від мотивів відвідування навчальних та самостійних занять із фізичного виховання.

Існує велика кількість чинників, які сприяють залученню студентів до занять фізичними вправами та спортом, але досить часто вони втрачають мотивацію до занять фізичними вправами у зв'язку із певними труднощами під час навчання. Основними чинниками, що сприяють позитивному ставленню студентів до навчальних занять із фізичного виховання, є відповідальність і дисциплінованість, які притаманні лише 38,2 %. Тільки 26,5 % студентів під час відвідування навчальних занять бажають отримати задоволення, 23,6 % – наслідують приклад одногрупників, 9,8 % – батьків. Дуже мала кількість студентів (17,2 %) прагне до гармонійного фізичного розвитку, важливими чинниками є також контроль деканату і кафедри фізичного виховання – 27,6 %.

Окрім того, необхідно враховувати, що існує велика кількість причин, які негативно впливають на відвідування навчальних занять із фізичного виховання, а саме: 29,9 % – носіння спортивної форми, 12,2 % – відсутність бажання, 9,3 % – хвороби і травми, 7,3 % – незадовільні засоби фізичної культури, які використовуються на заняттях, 6,4 % – інші чинники.

На ефективність занять фізичними вправами також суттєво впливають запропоновані студентам форми проведення занять. Найбільшу перевагу студенти віддають заняттям у фітнес-клубах (39,1 %), самостійним заняттям із одногрупниками (33,5 %), заняттям у спортивних секціях (30,8 %), навчальним заняттям за розкладом (22,4 %), самостійним заняттям (14,9 %).

Вивчення наукових робіт [1; 4; 5; 6; та ін.], спрямованих на розв'язання проблем, які назріли в галузі фізичного виховання закладів вищої освіти, показало, що організація фізичного виховання студентів на основі їх розподілу в групи за зацікавленістю певним видом спорту підвищує мотивацію до занять, впливає на систематичність їх відвідування і сприяє підвищенню рівня фізичної підготовленості студентів. Фахівці наголошують, що створення оптимальних умов організації процесу фізичного виховання у закладах вищої освіти передбачає підхід, заснований на свободі вибору видів рухової активності [1;5].

Так, на питання «Яку секцію під час навчання Ви б хотіли відвідувати?» (з переліку секцій, які функціонують на факультеті фізичного виховання і спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка) було зафіксовано наступні відповіді (Рис.). Студентів-чоловіків особливо цікавлять заняття з футболу (67,8 %), атлетизму (34,8 %), волейболу (26,1 %), баскетболу, а у студенток домінують: фітнес (69,9 %), волейбол (41,4 %) та атлетизм (22,4 %).

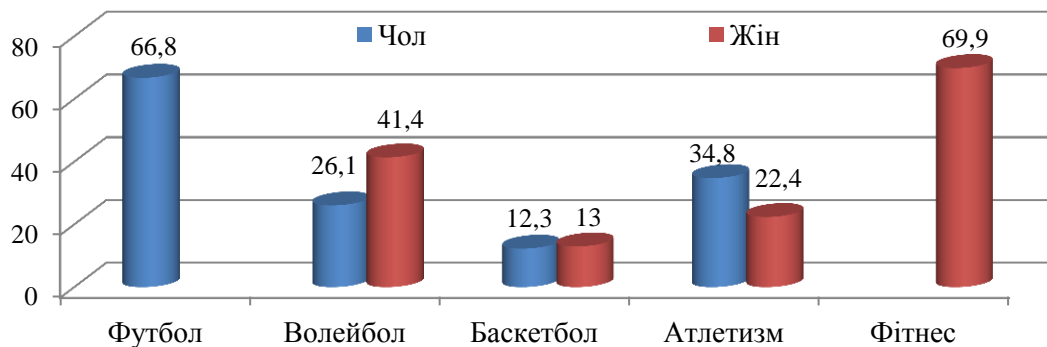

Рисунок – Пріоритетні спортивні секції для студентів (у %)

У результаті дослідження виявлено недостатньо високу мотивацію студентів закладів вищої освіти до занять фізичними вправами. Отримані дані свідчать про те, що існує широкий спектр причин, що перешкоджають студентам мати стійку мотивацію до занять фізичною культурою і спортом.

Тому, важливою складовою у процесі залучення студентів до регулярних занять фізичною культурою і спортом є індивідуальні підходи, а виявлені фізкультурно-спортивні пріоритети студентів повинні враховуватися під час розроблення змісту процесу фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Список використаної літератури

1. Грибан Г. П. *Життєдіяльність та рухова активність студентів* : монографія. Житомир : Рута, 2009. 593 с.
2. Ібрагімова Л. С. Стратегічні напрямки вдосконалення системи фізичного виховання студентів вузів [Електронний ресурс]. Молодий вчений. 2016. № 3. С. 611–615. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_3_146.
3. Круцевич Т., Пангелова Н. Сучасні тенденції щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. № 3. С. 109–111.
4. Мичка І. В. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять з пауерліфтингу в освітньому процесі з фізичного виховання. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15: науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2018. Вип. 5 (98). С. 121–124.
5. Мичка І. В. *Методика розвитку силових якостей у студентів вищих навчальних закладів засобами пауерліфтингу* : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ. нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Харків, 2019. 21 с.
6. Сутула В. О., Шутєєв В. В., Булгаков О. І., Луценко Л. С. Перспективи спортизації системи фізичного виховання студентської молоді. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків : ХДАФК, 2014. № 4 (42). С. 65–68. doi: 10.15391/sns.v.2014-4.012.